14. 5. 2019

ID: 109375

MEDIÁTOR ROKU 2019

Dne 25. března 2019 se v prostorách atria budovy vysoké školy CEVRO Institut, z. ú., uskutečnil první ročník diskusního a společenského setkání Mediátor roku 2019. Tuto akci zorganizovala společnost Centrum pro řešení sporů, s. r. o., ve spolupráci se společností Epravo.cz. Záštitu převzal ministr spravedlnosti, JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D. Partnery akce byla Česká advokátní komora, Unie rodinných advokátů, Probační a mediační služba, Studentská mediace Praha, vysoká škola CEVRO Institut, z. ú., nakladatelství odborné literatury Wolters Kluwer ČR, Asociace realitních kanceláří a společnost Divoké matky.

Hlavním motivem k uspořádání akce Mediátor roku 2019 byla snaha po dalším zviditelnění mediátorů v očích profesní i laické veřejnosti a vyjádření podpory mediace a jejího pevného zakotvení v právním řádu České republiky. Nelze totiž přehlédnout, že mediace stojí v České republice před významným mezníkem.

Na jedné straně praktické zkušenosti a také statistiky ukazují, že obliba mediace ve společnosti roste a že i soudy začínají mediaci stále více vnímat jak prostředek, který jim umožňuje efektivnější a rychlejší ukončení vedených řízení. Na straně druhé však nelze nevidět, že se objevují i případy špatné praxe při výkonu mediačních služeb. Možná i to je jedním z důvodů, proč se v rámci přípravy věcného záměru nového civilního řádu soudního, který má nahradit stávající občanský soudní řád, setkáváme s úvahou o vypuštění zákonné úpravy prvního setkání s mediátorem. Tento, pro mediaci klíčový institut, má zcela zásadní význam nejen pro další posilování vztahů mezi obecnými soudy a mediátory, ale také pro pokračující nárůst sporů, jež jsou mediací úspěšně řešeny. Výzkumy totiž potvrzují, že bez možnosti nařízení prvního setkání s mediátorem soudem by počet mediací v České republice opět velmi citelně poklesl.

Mediátoři vnímají, že při neexistenci samostatné profesní komory je prosazování jejich společných zájmů velmi obtížené. Je proto třeba hledat cesty, jak se mohou mediátoři semknout a vyjádřit svá stanoviska. Lze se domnívat, že je to potřebné více než kdy dříve, neboť společným zájmem mediátorů je zachování úpravy prvního setkání s mediátorem v právním řádu České republiky způsobem, který bude umožňovat další rozvoj mediace.

Právě s cílem vyslovení společné podpory mediace, vytvoření nové platformy pro skutečně diskusní a společenské setkání mediátorů, a tím další posílení propagace mediace v očích široké veřejnosti i jiných profesí (advokátů, soudců atd.) byla uspořádána akce Mediátor roku 2019.

Průběh akce byl rozdělen do několika samostatných bloků. V dopoledním a odpoledním bloku byla pro diskusi vybrána dvě aktuální témata, a to „První setkání s mediátorem“ a „Uzavírání mediační dohody“. V úvodu se ke každému tématu vyjádřili v samostatných vystoupeních významní představitelé teorie a praxe.

K tématu „Prvního setkání s mediátorem“ nejprve pohovořila Mgr. Veronika Navrátilová z Ministerstva spravedlnosti ČR, která shrnula nejen stav prací na věcném záměru civilního řádu soudního, ale vyjádřila se i k důvodům, jimiž je vedena úvaha o vypuštění institutu nařízeného prvního setkání s mediátorem. Současně krátce pohovořila o stavu prací na novelizaci zákona o mediaci.

Vystoupení Mgr. Šárky Hájkové reflektovalo pohled soudce na činnost mediátorů a zejména pak na význam prvního setkání s mediátorem. Upozornila nejen na pozitivní význam tohoto institutu, ale také na některé špatné zkušenosti soudců s činností mediátorů.

Mediátorka PhDr. Dana Potočková, MA, MDR, v dalším vystoupení shrnula zahraniční poznatky s institutem prvního setkání, a to nejen z hlediska jeho uplatnění v evropských zemích, ale též z

hlediska statistického významu pro aplikaci mediace v praxi.

Mediátor Mgr. Robin Brzobohatý se pak v navazujícím příspěvku zaměřil na význam prvního setkání s mediátorem u rodinných mediací, a to se zvláštním zřetelem k postavení dětí v mediaci.

S odkazem na jednotlivá vystoupení proběhla přibližně hodinová diskuse, v níž zazněla řada velmi zajímavých a podnětných vystoupení z řad mediátorů, advokátů a také z řad příjemců mediačních služeb.

Po krátké přestávce proběhla společenská část setkání. V rámci ní byl nejprve představen projekt a význam ocenění „Mediátor roku“. Bylo zdůrazněno, že rok 2019 je třeba vnímat jako první ročník, v němž budou představeny jednotlivé soutěžní kategorie pro rok 2020 a v němž budou ocenění předána jen v rámci kategorie Síň slávy.

V úvodu společenského setkání byla představena cena „Mediátor roku“. Jde o skleněnou plastiku, jejímiž autorkami jsou Jana a Lenka Němcovy, sklářky, které se specializují na grafiku, objekty z hlíny, papíru a zejména na tavenou plastiku.

Jak samy autorky o ceně uvádějí, koncept a ztvárnění ceny Mediátora roku vychází z podstaty práce mediátora, který dokáže v krajině sporu zasít pochopení, z něhož postupně roste porozumění a snaha o smír. Na čelní stěně plastiky symbolizuje skleněná rostlina právě onu křehkou podstatu smíru jako prostoru, v němž je možno komunikovat, pochopit se a najít řešení.

Po představení ceny byly vyhlášeny soutěžní kategorie pro rok 2020. Celkově bylo vyhlášeno devět kategorií, z nichž dvě budou udělovány ve spolupráci s Českou advokátní komorou a jedna bude udělována ve spolupráci s Probační a mediační službou ČR.

Konkrétně pro rok 2020 byly vyhlášeny tyto soutěžní kategorie Mediátora roku:

- **Rodinný mediátor** – mediátor orientující se ve své praxi zejména na řešení rodinných konfliktů.
- **Mediátor v obchodních věcech** – mediátor orientující se na řešení obchodních sporů. Obchodními spory je přitom třeba rozumět spory nejen obchodněprávní, ale obecně spory občanskoprávní (s výjimkou sporů rodinných), spory pracovní i spory v oblasti správního práva.
- **Mediátor pro bono** – mediátor poskytující své služby bezplatně, tedy nikoliv jako výdělečnou

(podnikatelskou) činnost. Kategorie je zaměřena na mediátory působící u neziskových organizací. Hlavním hlediskem je bezplatnost poskytovaných mediačních služeb.
- **Právnická osoba podporující mediaci** – kategorie reflektuje zapojení právnických osob v mediaci. Český zákon mediační centra (dle slovenského vzoru) neupravuje a s působením právnických osob v mediaci nepočítá. Na druhé straně jsou to velmi často právě právnické osoby (neziskové organizace, zájmová sdružení, spolky apod.), které mediaci podporují a pomáhají jejímu šíření.

Dvě ceny budou udělovány ve spolupráci s Českou advokátní komorou, a to:

- **Mediátor advokát** – v této kategorii bude oceněn mediátor, který nejlépe kombinuje poskytování služeb advokáta a mediátora, a to s plnou odpovědností k oběma profesím a také se schopností dobré praxe v obou profesích.
- **Advokátní kancelář podporující mediaci** – oceněna bude advokátní kancelář, která buď v mimořádném rozsahu poskytuje i mediační služby a orientuje se na tuto činnost, nebo která je aktivním podporovatelem mediace, včetně činnosti osvětové, vědecké, publikační atd.

Samostatná cena bude udělována ve spolupráci s Probační a mediační službou ČR, a to:

- **Mediátor mezi obětí a pachatelem** – cena bude udělena profesionálům, kteří ve své práci ctí principy restorativní justice. Půjde o mediátory, kteří při mediaci umí řídit dialog mezi obětí a pachatelem a vytvářejí dostatečný prostor pro svobodné vyjádření pocitů, názorů a postojů k možnostem zmírnění dopadů trestného činu na život oběti. Je třeba ocenit ty, kteří se při práci mediátora umí vyrovnat s příběhy o zločinu, bolesti a újmách, jež byly způsobeny, a zachovávají si neutralitu vůči těm, kdo se rozhodli do mediace vstoupit. Cena Mediátor mezi obětí a pachatelem je tedy určena především těm, kdo aktivně, soustavně a systematicky přispívají k rozvoji a představení restorativní praxe na regionální i celostátní úrovni.

Konečně dvě ceny představují zvláštní kategorie se specifickým významem. Patří mezi ně:

- **Talent roku** – toto ocenění bude navazovat na Meziuniverzitní mediační soutěž a bude udělováno vítěznému týmu mediátora a dvou vyjednavačů. Meziuniverzitní soutěže se mohou účastnit týmy ze všech vysokých škol s tím, že do budoucna se uvažuje i o zapojení těch středních škol, na nichž výuka mediace intenzívně probíhá.
- **Síň slávy** – nejprestižnější ocenění. Do Síně slávy budou uváděny osobnosti, které se mimořádným způsobem zasloužily o rozvoj mediace v národním, ale i mezinárodním měřítku.

Po představení pravidel hodnocení nominovaných mediátorů na jednotlivá ocenění pro rok 2020 a po představení složení hodnoticí komise bylo přistoupeno k nejslavnostnějšímu aktu celého setkání, a to uvedení tří významných osobností české mediace do Síně slávy.

Za mimořádný přínos při prosazování samostatné úpravy mediace v České republice a významné zásluhy za rozvoj mediace v ČR byly do Síně slávy uvedeny **JUDr. Martina Doležalová, Ph.D.**, předsedkyně sekce ADR České advokátní komory, **doc. PhDr. Lenka Holá**, **Ph.D.**, z katedry politologie a společenských věd Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, a **PhDr. Tatjana Šišková**, dlouholetá předsedkyně Asociace mediátorů ČR. Všechny tři oceněné byly za svou dlouholetou činnost v oblasti mediace odměněny bouřlivým potleskem všech přítomných.

V rámci společenské části byl též pokřtěn nový Komentář k zákonu o mediaci, autorů JUDr. Tomáše Horáčka, Ph.D., JUDr. Martina Svatoše, Ph.D., a JUDr. Ing. Miloše Olíka, Ph.D., LL.M., který na

počátku roku 2019 vyšel u nakladatelství Wolters Kluwer ČR. Knihu pokřtil JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCIArb., advokát, společně s Mgr. Kateřinou Mlsnovou, redaktorkou nakladatelství Wolters Kluwer ČR.

Odpolední diskuse byla věnována problematice „Mediační dohody“. V úvodním vystoupení pohovořila JUDr. Anna Márová, LL.M., mediátorka a advokátka, o významu, formě a obsahu mediační dohody, jakož i o některých úskalích při jejím uzavírání. Druhý řečník, JUDr. Martin Svatoš, Ph.D., se ve svém vystoupení zaměřil na problematiku mediací s mezinárodním prvkem, a to zejména z hlediska interkulturálních mediací. Posledním řečníkem byl JUDr. Ing. Miloš Olík, Ph.D., LL.M., FCIArb, mediátor a advokát, který se zaměřil na význam etických kodexů a mezinárodních smluv významných pro mediaci v nadnárodním kontextu. Po vystoupení následovala diskuse, v níž účastníci reagovali na přednesená témata a v širším kontextu se vyjadřovali k vlastním zkušenostem s uplatňováním mediace v ČR.

Mediátor roku 2019 bylo úspěšné setkání nejen mediátorů, ale všech zájemců a podporovatelů mediace v České republice. Lze konstatovat, že hlavní cíl diskusního a společenského setkání, tedy podpora a propagace mediace a mediátorů jako nově se rodící profesní skupiny, byl naplněn. Lze tak pouze vyslovit přání, aby stejně úspěšný byl ročník následující – **Mediátor roku 2020**, který se uskuteční v měsíci březnu 2020.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Apartmán v Alpách, o který je postaráno
- Rakouský apartmán: klíče máte, bydlet nesmíte
- Kdy se z běžných nepříjemností stává právní problém a jak se účinně bránit, představuje D.A.S. právní ochrana od Generali České
- ICT Konference 2026: O kybernetické bezpečnosti se rozhoduje také ve smlouvách. Odpovědnost nese vedení firem
- Právo v pohybu: Jak program Executive LL.M. – Commercial Law na Business Institutu posune vaši kariéru na novou úroveň
- LLM Veřejné právo: Prohlubte své právní znalosti a posuňte svou profesní praxi

- Nástroj je jen začátek: ForLegalAI představuje ucelený AI ekosystém a partnerský přístup pro advokacii
- První zamítavá odpověď nemusí znamenat konec spotřebitelského nároku ukazují případy z D.A.S. právní ochrana od Generali České
- Koupě apartmánu ve výstavbě v Rakousku: peníze nemají předbíhat stavbu
- LLM studium na International Graduate Academy: Právní znalosti pro moderní obchodní prostředí
- Růst cen v rakouských lyžařských regionech: proč se Alpy neřídí logikou běžného rezidenčního trhu